

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 24 maja 2022r.

PN.I.431.2.15.2022.EK

**Pani
Justyna Cuber - Janik
tłumacz przysięgły
języka niemieckiego
ul. Sobieskiego 35
48-250 Głogówek
e-mail:
justynacuberjanik@poczta.onet.pl**

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

I. Dane identyfikacyjne kontroli

- 1. Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego:** Justyna Cuber - Janik – tłumacz przysięgły języka niemieckiego, ul. Sobieskiego 35, 48-250 Głogówek.
- 2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:** art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 1326)¹
- 3. Zakres kontroli:**
 - a) Przedmiot kontroli:** Prawidłowość i rzetelność prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej,
 - b) Okres objęty kontrolą:** 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 roku
- 4. Rodzaj kontroli:** problemowa
- 5. Tryb kontroli:** uproszczony
- 6. Termin kontroli:** 21 kwietnia – 5 maja 2022 roku

¹ Dalej: ustawa o zawodzie tłumacza przysięgłego

7. Skład zespołu kontrolnego:

- a) Estera Kołodziej – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Organizacji, Kontroli i Skarg Wydziału Prawnego i Nadzoru – Kierownik zespołu kontrolnego;
- b) Katarzyna Piasecka – Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru – Członek zespołu kontrolnego.

8. Kierownik podmiotu kontrolowanego: Justyna Cuber – Janik – tłumacz przysięgły języka niemieckiego. Uprawnienia do wykonywania czynności tłumacza przysięgłego języka niemieckiego nabyła z dniem 28 grudnia 2004 r. Na listę tłumaczy przysięgłych, prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości, została wpisana pod Nr TP/6551/05².

9. Nie dokonano wpisu o kontroli w książce kontroli z uwagi na jej brak.

II. Ocena działalności podmiotu kontrolowanego i opis ustalonego stanu faktycznego.

Prawidłowość i rzetelność prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej, oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Ustalenia kontroli:

W okresie objętym kontrolą repertorium prowadzone było w formie papierowej i obejmowało 747 wpisów, z czego 16 wpisów stanowiło tłumaczenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

Kontroli – w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium – poddano, zgodnie z założeniami do kontroli z dnia 11 stycznia 2022 r. – ostatnie 50 wpisów³ (lp.: 698-747), natomiast w zakresie wysokości pobieranych wynagrodzeń na rzecz ww. podmiotów określonych w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego – 2 wpisy (lp.: 717 i 718).

[Dowód: akta kontroli, str. 9-22]

² Zgodnie z informacją podaną na stronie <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/tlumacze-przysiegli> w zakładce Znajdź tłumacza przysięgłego.

³ W wyniku kontroli ujawniono nieprawidłowości w zakresie liczby wpisów w repetytorium – szczegóły opisano w dalszej części sprawozdania z kontroli.

Zgodnie z treścią przedłożonego oświadczenia, w okresie objętym kontrolą nie miały miejsca przypadki pisemnej odmowy wykonania tłumaczenia na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.

[Dowód: akta kontroli, str. 2]

Od dnia ostatniego wpisu tłumacz przysięgły nie przerywał wykonywania czynności na okres dłuższy niż 3 lata⁴.

Tłumacz przysięgły nie spełnił ustawowego obowiązku złożenia Wojewodzie Opolskiemu wzoru podpisu i odcisku pieczęci, o którym mowa w art. 19 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

[Dowód: akta kontroli, str. 3-5]

W zakresie prawidłowości pobierania wynagrodzeń za czynności tłumacza przysięgłego na rzecz podmiotów określonych w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, skontrolowano dwa wpisy o lp. 717 i 718.

W powyższych wpisach w rubrykach „wysokość pobranego wynagrodzenia” nie wpisano żadnych kwot. Pobraną kwotę wynagrodzenia wpisano natomiast w specjalnie utworzonym w tym celu, kolejnym wpisie o lp. 719. Wynagrodzenie – za łącznie 4 strony tłumaczenia z języka polskiego na język niemiecki – pobrano w kocie 233,55 zł. Jak wynika z wyjaśnień tłumacza przysięgłego: „rachunek numer 719/2022 na rzecz Sądu Rejonowego w Głubczycach z dn. 20.12.2022 roku obejmuje: 1) zlecenie ustne dokonane online dn. 03.12.2022 roku, 2) 2 dokumenty (nr rep. 717/2022 oraz 718/2022) z dn. 20.12.2022 roku; 3) koszty wysyłki. Na życzenie sądu wystawiłam podsumowujący rachunek w dniu, kiedy zakończona została dana sprawa sądowa. Wynagrodzenie za powyższe pozycje zostało naliczone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z 8 października 2019 o wynagrodzeniu tłumaczy przysięgłych”.

[Dowód: akta kontroli, str. 8]

W ocenie kontrolujących wysokość pobranych wynagrodzeń powinna zostać bezwzględnie wpisana w przystosowanych do tego rubrykach - „wysokość

⁴ Zgodnie z interpretacją przedstawioną w piśmie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 8 lipca 2013 r., znak DZP-V-670-391/13, trzyletnią przerwę w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego można stwierdzić wówczas, gdy od ostatniej czynności odnotowanej w repertorium tłumacza przysięgłego upłynęły ponad 3 lata. Stanowisko dostępne na stronie www.bip.mazowieckie.pl, w zakładce – Urząd wojewódzki, podzakładce Informacje wydziałów i biur » Wydział Kontroli » Tłumacze przysięgli.

pobranego wynagrodzenia”, dla każdego wpisu oddzielnie. Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości z dnia 21 listopada 2019 r.⁵: „... jest bezwzględny obowiązek odnotowywania w tej rubryce repertorium wysokości faktycznie pobranego wynagrodzenia. Nieprawidłowością jest wpisywanie w tym miejscu numeru faktury w przypadku prowadzenia przez tłumacza przysięgłego działalności gospodarczej, ponieważ wojewoda nie musi mieć wglądu do ksiąg prowadzącej taką działalność, więc odsyłanie osoby w jego imieniu kontrolującej tłumacza, uniemożliwia sprawne przeprowadzenie kontroli”.

We wpisie o lp. 717 powinna zostać wpisana wysokość pobranego wynagrodzenia za sporządzone tłumaczenie „postanowienia”, a we wpisie o lp. 718 – za tłumaczenie „doręczenia”. Wysokość pobranego wynagrodzenia za tłumaczenie ustne powinna zostać zapisana w rubryce dedykowanej dla tłumaczeń ustnych. Każdy wpis powinien dotyczyć pojedynczego zlecenia.

Wysokość pobranych wynagrodzeń za wpisy o lp. 717 i 718 została wyliczona prawidłowo, jednakże wpisana w niewłaściwe rubryki.

Oprócz wpisu o lp. 719, który nie stanowi wpisu dot. wykonanego tłumaczenia, lecz rachunek za powyższe wpisy (m.in. za wpisy 717 i 718), w kontrolowanym okresie stwierdzono jeszcze 10 takich wpisów (lp. 704, 709, 714, 716, 719, 734, 740, 741, 742, 743 i 745). Zgodnie z wyjaśnieniami tłumacza przysięgłego: „Rachunki wystawiam jako podsumowanie zleceń w okresie sprecyzowanym na rachunku bądź pod kolejnym numerem repertorium za dokumentami, które zostały objęte danym rachunkiem. W zakresie 50 ostatnich numerów repertorium wystawiłam następujące rachunki:

- 704/2022 z dn. 14.12.2022 roku, będący zsumowaniem dokumentów wystawionych pod powyższymi numerami rep. 702/2022 i 703/2022,
- 709/2022 z dn. 15.12.2022 roku, za dokonanie tłumaczenia bez uwierzytelnienia ,
- 714/2022 z dn. 16.12.2022 roku, za dokument wystawiony pod powyższym numerem rep. 713/2022,

⁵ Udostępnionym na stronie internetowej www.gov.pl/web/sprawiedliwosc, w zakładce – Co robimy, podzakładce Dla obywateli » Tłumacze przysięgli » Komisja Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych. Dalej: KOZTP

- 716/2022 z dn. 16.12.2022 roku, za dokumenty wystawione pod numerami rep. 638-640/2022,
- 719/2022 z dn. 20.12.2022 roku, będący zsumowaniem dokumentów wystawionych pod powyższymi numerami rep. 717/2022 i 718/2022 na rzecz Sądu Rejonowego w Głubczycach,
- 734/2022 z dn. 27.12.2022 roku za dokonanie tłumaczenia bez uwierzytelnienia,
- 740/2022 z dn. 30.12.2022 roku za przekład dokumentów w okresie: sierpień-grudzień 2021,
- 741/2022 z dn. 30.12.2022 roku za przekład dokumentów w okresie: styczeń-grudzień 2021,
- 742/2022 z dn. 30.12.2022 roku za przekład dokumentów w okresie: sierpień-grudzień 2021,
- 743/2022 z dn. 30.12.2022 roku za przekład dokumentów w okresie: styczeń-grudzień 2021,
- 745/2022 z dn. 30.12.2022 roku za dokument wystawiony pod powyższym numerem rep. 744/2022”.

[Dowód: akta kontroli, str. 6-7]

Działanie takie jest niedopuszczalne. Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tłumacz przysięgły prowadzi repertorium w którym odnotowuje czynności wymienione w art. 13 ww. ustawy. Dane, jakie zawiera repertorium zostały wyszczególnione w art. 17 ust. 2 ww. ustawy. Rachunki nie stanowią takich danych. Stosownie do treści art. 17 ust. 2 pkt 6, repertorium zawiera m.in. wysokość pobranego wynagrodzenia. Rachunki powinny więc być wyszczególniane poza repertorium, np. w księgach rachunkowych i być sporządzane zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 217).

Poprzez wprowadzanie dodatkowych wpisów stanowiących wyłącznie rachunki, a nie tłumaczenia, został zaburzony liczbowy obraz wpisów stanowiących tłumaczenia. Odejmując powyżej wymienione wpisy stanowiące rachunki, skontrolowanych wpisów zawierających same tłumaczenia było 39, a nie 50 (lp.: 698-703, 705-708, 710-713, 715, 717-718, 720-733, 735-739, 744, 746-747).

W zakresie poprawności prowadzenia repertorium stwierdzono ponadto następujące uchybienia:

1. Brak odnotowania w repertorium niektórych ustawowo wymaganych danych, tj.:

1) daty zwrotu dokumentu wraz z tłumaczeniem – we wszystkich 39 wpisach (lp. 698-703, 705-708, 710-713, 715, 717-718, 720-733, 735-739, 744, 746-747);

Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych: „zarówno data zlecenia, jak i data zwrotu dokumentu wraz z tłumaczeniem, powinny być pełne i podane zgodnie ze zwyczajem zapisu dat w Polsce, przy czym data zwrotu nie musi być, zgodnie z ustawą, poświadczona podpisem zleceniodawcy, (...) brak podpisu zleceniodawcy nie stanowi naruszenia zasad poprawności prowadzenia repertorium”.

2) daty dokumentu albo adnotacji o jej braku na tłumaczonym dokumencie – we wszystkich 39 wpisach (lp.: 698-703, 705-708, 710-713, 715, 717-718, 720-733, 735-739, 744, 746-747);

Zgodnie ze stanowiskiem KOZTP: „data dokumentu podobnie jak w innych rubrykach, powinna być pełna i podana zgodnie ze zwyczajem zapisu dat w Polsce (...). W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem ‘bez oznaczenia’ lub skrótami ‘b.d.’ lub ‘b.o.’”.

3) oznaczenia dokumentu albo adnotacji o jego braku na tłumaczonym dokumencie – w 38 wpisach (lp.: 698-703, 705-708, 710-713, 715, 718, 720-733, 735-739, 744, 746-747);

W myśl ww. stanowiska KOZTP: „(...) Numer dokumentu może być w tej rubryce wpisany jako oznaczenie dokumentu, jeśli dokument jest opatrzony numerem (...). W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem ‘bez oznaczenia’ lub skrótami ‘b.d.’ albo ‘b.o.’”

4) języka, w którym sporządzono dokument – w 3 wpisach (lp.: 713, 725, 726);

Zgodnie ze stanowiskiem KOZTP: „Poprawny wpis w tej rubryce powinien zawierać każdorazowo co najmniej skróconą nazwę danego języka, nawet jeśli tłumacz ma uprawnienia do tłumaczenia tylko na jeden język obcy i z tego języka”.

5) osoby lub instytucji, która sporządziła dokument – w 37 wpisach (lp.: 698-703, 705-708, 710-713, 715, 720-733, 735-739, 744, 746-747);

Stosownie do ww. stanowiska: „podobnie jak w rubryce ‘oznaczenie zleceniodawcy’ poprawny wpis w tą rubrykę nie wymaga odnotowania adresu ww. osoby lub instytucji. W przypadku występowania kilku osób lub instytucji sporządzających dokument wystarczy wymienić jedną z nich, najlepiej merytorycznie najważniejszą”.

- 6) uwag o formie i stanie dokumentu – we wszystkich 39 wpisach (lp.: 698-703, 705-708, 710-713, 715, 717-718, 720-733, 735-739, 744, 746-747);

Stosownie do stanowiska KOZTP: „Jeśli rodzaj dokumentu nie jest podany w jego nazwie, np. dyplom, świadectwo, zaświadczenie, akt notarialny itp., zaś jego stan wykazuje zniszczenie lub ogólną nieczytelność, wynikającą np.: ze sporządzenia go pismem odręcznym, należy w tej rubryce te dane podać, np. ‘dyplom, nieczytelne wpisy odręczne’. Brak uwagi na temat stanu dokumentu oznacza, że dokument jest w dobrym stanie, nie nasuwającym żadnych zastrzeżeń. Zawsze jednak należy w tej rubryce stwierdzić, czy dokument jest w formie oryginału lub tekstu niesygnowanego (kopii, wydruku faksu, skanu, itp.) Natomiast rubryka ta nie wymaga oczywiście wpisu w przypadku wykonywania tłumaczenia ustnego”.

- 7) rodzaju wykonanej czynności – we wszystkich 39 wpisach (lp.: 698-703, 705-708, 710-713, 715, 717-718, 720-733, 735-739, 744, 746-747);

W myśl stanowiska KOZTP: „wpis do tej rubryki ma określić czynność wykonaną przez tłumacza przysięgłego, do wykonania której pozostaje uprawniony mocą art. 13 ww. ustawy, a więc jedną z następujących czynności: tłumaczenie pisemne z języka (...) na język (...), tłumaczenie ustne (zawsze na język [...] i z języka [...] na język polski), poświadczenie dostarczonego tłumaczenia pisemnego z języka (...) na język, odpis dokumentu w języku (...), poświadczenie dostarczonego odpisu dokumentu w języku (...).

- 8) liczby stron tłumaczenia – w jednym wpisie o lp. 713;

Zgodnie z opracowaniem KOZTP: „Wpis ma określić cyframi arabskimi wyłącznie liczbę stron tłumaczenia pisemnego bez podawania liczby znaków na stronie obliczeniowej, ponieważ objętość strony nie podlega kontroli wojewody ze względu na brak dostępu do wykonanych tłumaczeń, których TP nie ma obowiązku przechowywania i okazywania.”

9) liczby sporządzonych egzemplarzy – w we wszystkich 39 wpisach (lp.: 698-703, 705-708, 710-713, 715, 717-718, 720-733, 735-739, 744, 746-747);

Zgodnie ze stanowiskiem KOZTP: Liczba ta ma obejmować wszystkie egzemplarze pod jednym numerem wpisu, obejmującym również pierwszy egzemplarz (kiedyś traktowany jako oryginał) i odnosić się do stawki określonej w obowiązującym na dzień wykonanych czynności rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego lub dowolnie ustalonej przez tłumacza w ramach cen wolnorynkowych”.

10) wysokości pobranego wynagrodzenia – w 20 wpisach (lp.: 698-700, 702-703, 705-707, 713, 717-718, 721-722, 731-733, 735-737, 744).

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

W wyniku kontroli ujawniono nieprawidłowości w prowadzeniu repertorium w zakresie stosowania art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 4 i 6 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

Za przyczynę stwierdzonych nieprawidłowości uznano niezachowanie należytej staranności przy odnotowywaniu wymaganych danych w prowadzonym repertorium.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości jest odstępstwo od stanu pożądanego w postaci nieprawidłowego i nierzetelnego prowadzenia części wpisów w repertorium.

IV. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania podmiotu kontrolowanego.

W związku z ustaleniami kontroli zalecam:

- 1) Odnotowywać w repertorium informacje, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 4 i 6 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj.:
 - a) datę zwrotu dokumentu wraz z tłumaczeniem;
 - b) datę dokumentu albo adnotację o jej braku na tłumaczonym dokumencie;
 - c) oznaczenie dokumentu albo adnotację o jego braku na tłumaczonym dokumencie;

- d) język, w którym sporządzono dokument;
- e) osobę lub instytucję, która sporządziła dokument;
- f) uwagi o formie i stanie dokumentu;
- g) rodzaj wykonanej czynności;
- h) liczbę stron tłumaczenia;
- i) liczbę sporządzonych egzemplarzy;
- j) wysokość pobranego wynagrodzenia.

2) Wysokość pobranego wynagrodzenia wpisywać w rubrykę to tego celu przeznaczoną, tj. „wysokość pobranego wynagrodzenia”. Nie tworzyć osobnych rubryk do wpisania rachunków za wykonane tłumaczenia.

V. Na podstawie art. 49 oraz art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 224), proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VI. Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej, kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko. Przedstawienie stanowiska nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewelina Kurzydło
Dyrektor Wydziału
Prawnego i Nadzoru